

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscrise nu se retrimit.

INSERATE
se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următoarele:

BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oepelik Nachf. Anton Oepelik.
In Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körút).

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o colonă 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarife și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIV.

GAZETA iese în fiecare zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franco, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franco.

Se prenumără la toate oficiile postale din țară și din afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu anul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 119.

Brașov, Joi 31 Mai (13 Iunie).

1901.

Un nou gravamen ungueresc.

Un nou gravamen s'a ridicat în delegațiunea ungară față cu armata comună, care merită a fi înregistrat ca o ilustrare a spiritului nisuițelor ostre, a căror propagatoare este opoziția ce luptă sub egida guvernului Szell.

Intr'una din ședințele de încheiere a delegațiunilor, la budgetul ministeriului comun de război, ugronistul Hollo, desfășurând cunoscutele postulate de a se introduce limba maghiară în armată, s'a plâns în deosebi în contra obiceiurilor espunerii statistice privitoare la „limbile în armată“. Ii displace, că în aceste espunerii cei-ce vorbesc limba maghiară în armată figurează în număr foarte restrins, deore-ce în această rubrică nu se numără toți la olaltă, cari sunt originari din Ungaria, ci fiă-care ostaș este deosebit socotit după naționalitatea sa; ast-fel se arată cât de inferior este elementul maghiar în armată și în ce mic număr este reprezentat.

Amintitul delegat găsește procederea această foarte necorectă, căci, dăce, aci e vorba de două state și nu se poate arunca națiunea maghiară într'o olă cu naționalitățile, din întreaga monarhia. Nu de aceea, dăce, ne-am luptat noi veacuri întregi, ca să fim naționalitate, ca să fim o fracțiune a popoarelor austriace; de Ungaria se țin și ceilalți locuitori ai ei, cari timp de o mie de ani au fost totdeauna credincioși patriei, deși tocmai în urma toleranței și a înțeleptei noastre îngăduiri, au fost scutiți în drepturile lor de naționalitate și de limbă; cum cutază dăr administrația militară să pună pe aceștia față în față în armată, ca și când ei ar reprezenta într'ensă deosebite individualități naționale?

Veți această e grava cestiune, care trebuie să fiă privită și tratată nu din punctul de vedere unilateral șovinist, ci așa cum pretind marile

interese de apărare și de putere ale monarhiei.

Nu vrea să înțeleagă delegatul Hollo, că aceleași principii, ce le-a desfășurat el cu privire la Maghiari, dăcend, că ostașii trebuie să se scie însufleți în momentul pericolului și că acesta nu se poate decât numai prin mediul limbei lor, același principiu, dăcem, militază pentru toate popoarele întocmai, și pentru acele, a căror individualitate națională densul nu vrea să o recunoască, cu toate că însuși se vede constrins a mărturisi, că timp de „o mie de ani au fost credincioase patriei“.

Acele arătări statistice privitoare la „limbile diferite în armată“ sunt o urmare a principiilor și regulilor stabilite în armata comună cu privire la ostașii de diferite naționalități. Limba oficială a armatei este cea germană, comanda se face în limba germană, dăr a trebuit să se recunoască necesitatea, ca în diferitele regimente soldații să se potă înțelege cu superiorii lor, și vice-versa. De aceea s'a introdus așa numita limbă a regimentelor, fiind obligați oficerii de a cunoaște limba majorității precumpănitoare a soldaților din diferitele regimente.

Acesta este mijlocul, și singurul mijloc, de-a pute susține legătura în armată în interesul chiar al unității și al limbii de comandă a ei. Dăcă e vorba de-o plângere, atunci ar fi de o sută de ori mai justificată plângerea, că acest principiu și mijloc salutar nu este observat și folosit cum s'ar conveni și cum îl pretinde interesul armatei; nu se ține seamă în destul de necesitatea ca în corpul oficeresc dela diferitele regimente să fiă numiți numai de aceea, cari cunosc bine limba soldaților. Dăr nu voim să intrăm acum în discuția acestei cestiuni, ci voim să constatăm contradicerea cea mare, în care se află aceia, cari pretind lucruri, asupra cărora n'ar mai trebui să încapă nici o discuțiune.

Odată recunoscută chiar și de contele Albert Apponyi organizația actuală a armatei comune, că oferind mai mare garanță pentru apărarea țării, decât dăcă ar fi două armate în Austria și în Ungaria, urmează de sine, că această armată trebuie să țină seamă înainte de toate de scopul și menirea ei și nu poate să se incurce cu idei fixe, ca aceea, că toate popoarele de sub ocărmuirea unguerescă ar fi a se privi, socoti și a se trata ca aparținând națiunei maghiare, căci, când va sosi momentul pericolului și țera și monarhia va trebui apărată, dăcele și sulele de mii de ostași români, slovaci, sârbi, sași etc. nu vor pute fi însuflețiți cu vorbiri ținute într'o limbă, pe care nici n'o înțeleg.

„Pericul german“.

Cu titlul acesta publică „Magyarország“ dela 9 Iunie un prim-articul, care ține să justifice combaterea triplei alianțe în delegațiunea ungară din partea ugronistilor.

Se scie, că presa maghiară și-a creat o dogmă din tripla alianță și deja dela începutul ei a prezentat-o și o prezintă mai ales adă în ochii publicului maghiar ca pe o creațiune diplomatică de primă importanță pentru existența națională a „statului maghiar“. Această o recunoaște și „M—g“ c'un fel de regret; el în opoziția cu colegii săi din presa maghiară afirmă, că „tripla alianță este pentru noi (pentru Maghiari) o modă costisitoare a afacerilor esterne, ea nu ne scutesce (pe Maghiari) de marile pericole, poate însă să ne tirască în primele incurcături; imbrăncim sub povara înarmărilor, ce le dictază starea această“.

Trece apoi la documentarea „pericolului german“ și spune, că dela ocuparea țării de către Maghiari „pe imperiul german totdeauna l'au durut dinții după patria maghiară“. Dela perzania din Mohacs până la lupta din Königgrätz — dăce — și politica Habsburgilor a ținut la încorporarea Ungariei în imperiul german, — nu însă

în Austria, ci în acel sfânt imperiu, din care Austria a fost eschisă după Königgrätz și al cărei succesor de drept este Germania de adă.

Cum-că tendența această ar fi serioasă, „Magyarország“ se provocă la cuvintele espriate de arhiducele moștenitor de tron Francisc Ferdinand față de mișcarea „los von Rom“, care vră să dăcă „los von Oesterreich“. Pășirea arhiducelui s'a întâmplat tocmai în ajunul sosirii moștenitorului de tron german la curtea din Viena, cu alte cuvinte prin această s'a dat Berlinului să înțeleagă, că pofta politicei germane după basinul Dunării e cunoscută în Austria. Făcia ugronistă susține, că pășirea arhiducelui s'a făcut cu scirea Majestații Sale și tot cu scirea monarhului a lipsit arhiducele din Viena atunci, când moștenitorul de tron german sosise acolo. De n'ar fi fost așa, lucrurile s'ar fi reparat în ambele casuri, fiă dela curte, fiă prin guvern.

„Această, firesce, e o presupunere. Dăr nu e presupunere, ci o realitate serioasă cuvântarea ținută de împăratul german cu ocaziunea jubileului restabilirii imperiului, în care a dăis între altele: Germania a devenit imperiu universal, ai cărei fi locuesc pe cele mai departate ținuturi ale globului și a cărui datoră este a apăra în străinătate pe multele mii de Germani (așadără și pe cei din Austria și Ungaria) și a pune în legătură Germania viitoare mai mare cu Germania de adă mai mică“.

După toate acestea „M—g“ însă o parte din nenumăratele societăți germane înființate cu scop de-a propaga germanismul în lumea întreagă, și spune, că singur „Berliner Schulverein“ a trimis în Ungaria în timp de câți-va ani 34,839 mărfi pentru sprijinirea școlilor germane. Mai puternică din toate societățile este „Alldeutscher Verband“ cu cei 25,000 membrii ai săi. Programul acestei uniuni e colosal. Activitatea ei e răspândită pretutindeni, unde locuesc Germani, și urmărește scopul de-a deștepta conștiința germană, de-a sprijini tendențele naționale germane, de-a rezolva probleme școlastice în spirit german și de-a desfășura o politică puternică de interese germane în întreaga Europă.

Apoi continuă și încheie așa:

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Otrăvurile și istoricul lor.

(Continuare.)

Vom cita numai un singur cas pentru a arăta în ce cantități se întrebuința arsenicul.

În sfârșitul secolului al XVII (1693) se descoperi în Thüringen o nouă specialitate în contra frigurilor. Se constată, că nu era compus de alt-ceva, decât de arsenic. (Venenum pro remedio venditum febrifugum nequissimum, pag. 430*). Un specialist în a vindeca herniile, care cutreera satele și visita toate bălăcurile, distribuia și specialitatea din Thüringen și după propriile lui mărturisiri a vândut mai bine de 16 funți arsenic.

Cu greu ne putem închipui numărul victimelor după urma acestei specialități.

E natural, că numărósele casuri de mórte, cauzate prin asemenea remedii, să fi produs neliniște în spiritele chiar puțin superstițioase și să fi îndemnat pe totă lumea la pază și prudență.

* Stahl. Opusc. chim. phys. Halae 1715.

Nimic nu poate ilustra mai bine pericolul de care se credea a fi înoujurat fiăcare, decât numărul însemnat de cărți, ce au fost scrise și prin care se arată modul cum trebuie să se păzescă cine-va de otrăvirii, îndemnând tot-odată pe toți a se prevedé cu contra-otrăvuri.

Importanța antidotelor, adevă a contra-otrăvurilor, a fost apreciată în antichitate tot atât de mult ca și în prezent. Dăr pe când astăzi cestiunea antidotelor, adevă tratamentul unei maladii produse în mod artificial este dirijată evolusiv de principiile terapeutice și se razimă pe deoparte pe proprietățile chimice ale otrăvei și pe de altă parte pe acțiunea ei fiziologică, cei din antichitate procedau într'un mod cu totul empiric la alegerea substanțelor antidotare, lăsând imaginațiunei și șarlatanismului un vast câmp de combinațiune.

Și nici nu pute fi alt-fel față de doctrinile, ce au domnit pe atunci în medicină.

În tot timpul dela Hippocrat și până la Galen (193 d. Chr.), dela Galen și până la începutul secolului al XVIII, s'a atribuit antidotelor nu numai facultatea de-a nimici de îndată otrava și de a paraliza acțiunea ei, dăr și a preser-va împotriva otrăvurilor, a face imun organismul și a-i da o putere mare de rezistență. De asemenea antidotele

eliminau din organism ori-ce otrăvă printr'o putere atractivă, printr'un fel de afinitate și mulți le atribuiau și facultatea misterioasă de-a indica prezența otrăvei ori unde s'ar afla: în alimente, în beuturi sên în jurul proxim al omului.

Ce câmp vast de exploatare pentru șarlatanii de profesia.

Aceste proprietăți miraculoase au fost atribuite substanțelor celor mai diverse de origină vegetală, minerală și animală. Substanțele rare, pietrele scumpe și substanțele foarte aromatice ocupau locul de frunte. Animalele otrăvitoare precum și acele ce se nutresc cu plante toxice au fost clasate și ele între antidote în virtutea puterii specifice ce ar fi posedând de-a neutraliza otrava. Ca antidot mai erau considerate și toate substanțele, cari prezentau o asemănare cu vre-una din otrăvuri.

Antidotele se întrebuințau în natură intern, sêu se aplicau estern, sêu se purtau ca amulete. Aceste constituiau *Alcipharmacaca simpli*. Cele mai întrebuințate erau: *lapis bufonius, lapis serpentinus, lapis porcinus, hystrix cristata, terra sigilata, cornu et ungula alcis, unicornum verum, cornu monoceros* (din care se puneau fragmente micl în poaalul regilor Francoiei ca preservativ în contra otrăvirii). Mai multe specii de *lapis bezoardicus* cari cuprind: *Bezoar mineral*, un

preparat de antimoniu; *Bezoar vegetal* cuprindend: *radix dorsteniae brasiliensis, radix contrayervae, herba calamitae, aristolochia longa, folia dictami* și herba *ruthae*; *Bezoar animal*, concrețiunile patologice din stomacul de capră (capra aegagrus și antilope cervicapra) sêu de cămilă. În fine, perle, smaragd, achat și safir. Despre smaragd dăcea Petrus Aponensis (1250 — 1320): „Quae venenum fugat et attrahit usque în extremitates membrorum“.

Afară de antidotele simple mai era întrebuințat un număr însemnat de preparățiuni, remedii secrete, tot atât de mult laudate prin efectele lor miraculoase ca și antidotele simple. Ele purtau numele de *Mithridatium* (inventat de Mithridat, regele Pontusului), *diasordium*, *diatesson* și *theriaca*. Aceste sunt electuaria compuse din substanțe aromatice, din pulvere de carne de șopârle, de grăsime de iepuri, de șerpi și a. Din compozițiunea lor făcea parte și opiu. Compozițiunea multor antidote, cum spre pildă: *Orvietanum, Athanasia, Ambrosia Zapyeri, Requies Nicolai*, a fost ținută secret.

În fine, se administra și antidote specifice: păduchii de lemn în contra veninului de șerpe, cenușa capului de căine în contra turbării și altele.

Povețele pe cari se arată modul cum

Din delegațiunii.

„Societatea germană a organizat o literatură puternică au scop, de-a sparge mai întâi Austro-Ungaria și apoi de-a și-o încorpora. Pentru aceasta o partidă din Austria face irrelutism; din cauza acesta nu se pot pacifica la noi Sașii; Șvabii noștri din Bănat tot din pricina acesta au început să nebunăscă (?) Pofțiți apoi și mai adaugeți, că armata comună este nemțescă; majoritatea confesiunii israelite vorbesc încă tot nemțesce la vatra ei; în localurile de petrecere din capitala noastră se dau reprezentații germane; *savanții noștri mare parte se hrănesc la simul științei germane*; codificatorii noștri sădesc instituții și legi germane în solul dreptului nostru; toate instituțiile noastre comune sunt nemțesci; diarele germane au cel puțin atât de cetitori ca diarele maghiare. Luându-le toate la oaltă, putem întreba: nu conține un serios pericol național pentru noi o alianță, al cărei scop social mărturisit este germanizarea și contopirea patriei noastre?”

Aceste sunt grijile lui „Magyarország”, cărora li-a dat expresiune și Ugron cu Hollo în delegațiunii.

Vede orî și cine, că ugroniștii au inaugurat o agitațiune sistematică contra germanismului din afară și dinăuntru, și e semnificativ, că organul lor vré să bage spaimă în publicul său cetitor față cu „marele pericol german”, nisuind astfel a face să se răcescă masele maghiare de alianța cu Germania. În fond însă avem de a face aicea cu o tactică, ce are de scop a amenința pe cei din Germania cu posibilitatea înstrăinării Maghiarilor de tripla alianță.

E mare întrebare însă, dacă această tactică pôte avé și numai pe sferă efectul, ce l'au avut apucăturile kossuth-iste, de a amenința față cu statul vecin dualist austriac. Noi nu credem să folosescă ceva, căci prea sunt legați Ungurii cu totă supremația lor prin sute de fire cu Germania, și fără razimul Germaniei de mult ar fi încetat de-a mai avé în monarchia dualistă rolul ce-l jôcă ađi.

Și cum cred d-nii Ugron, Hollo și Bartha, că vor pute delătura asemenea pericole, ce vęd că amenință aci dintr'o parte, aci dintr'alta? Prin dobândirea deplinei independențe a Ungariei? Dér nu vęd ei, că acesta nu se pôte dobândi, decât printr'o consolidare a statului pe base reale, nu fictive? Cu cât se vor îngâmfa și umfla mai mult în supremația lor Maghiarii, cu atât mai slabî vor deveni și cu atât mai mult se vor espune. Ar fi timpul să se deștepte odată și se vadă, că merg pe o cale prăpăstioasă când cred, că nu prin concursul și mulțumirea popórelor nemaghiare, ci prin alianțe esteriore — fiă ele încheiate cu orî și care stat — s'ar pôte asigura tária și liniștea interioară a statului.

trebuie să se păzescă cine-va de otrăvuri ne arată și ele spaima ce virise în populațiune activitatea otrăvurilor și efectele remediilor secrete.

Marele filosof Maimonides (1135—1204) recomandă precauțiunile următoare: nescocțiilor, ferii-vé de alimente cari exală o odóre urită, cum de exemplu aceea de cǎpă, séu cari aduc cu acesta, cum sunt mǎncările preparate cu cǎpă, nu le mǎncăți de cât numai atunci când sunt preparate de-o persoană care se bucură de încrederea vóstră absolută, pentru-că în mǎncările de acest fel se ascunde șiretenia séu secretul otrăvitorilor cari caută a masca în acest mod colórea, odórea, séu consistența otrăvei. Asemenea să vé păđiți de substanțele ale căror gust se altereză și cari nu exală o odóre bună, și în general de toate acele ale căror specii nu le cunóșteți în natură. Luați sémă de tot în care predomină un gust acru séu stiptic séu care are un gust dulce în exces. Observați vinul cu mare atențiune; acest liquid pare a fi vehiculul cel mai propriu pentru intențiunii criminale, fiind-că el maschéză colórea, odórea și gustul otrăvei și mai în urmă, pentru-că facilitează ajungerea otrăvei la inimă.

(Va urma.)

Delegațiunea ungară a ținut alaltă-eri trei ședințe. În ședința înainte de améđi a încheiat desbaterea asupra *budgetului armatei*. La ședința a participat ministru comun de rǎsboiú br. *Krieghammer*, ministru comun de finanțe Ben. *Kállay* și br. *Spaun* șeful marinei de rǎsboiú.

Primul orator contele I. Zichy declară, că primese budgetul și ia poziția pentru serviciul activ de 2 ani, căci din acesta ar rezulta un mare folos pentru agricultură.

Contele Alb. *Apponyi* nu află, că ar fi corect să se trateze în delegațiune despre sporirea contingentului de recruți. Pretinde, ca pentru armată să se ia poporului numai atâtea puteri, câte sunt neapărat de lipsă pentru apărarea țării. Trece apoi la cestiunea sulevată de Ugron privitor la *armata națională maghiară*. Ugron a ăis, că pentru o astfel de armată ar vota cu insuflețire cheltuelile apărării, așa însă cum este armata de ađi, budgetul de rǎsboiú îl votéză numai cu resignare. *Apponyi* nu crede, că ar fi la loc a-se face opiniă cu astfel de argumente. Spune, că armata aduce în două direcțiuni mari servicii națiunii maghiare: apără țera contra inamicului *din afară* și este un mijloc influent pentru consolidarea *internă*. Nu este cu dreptate a-se ăice, că în privința *consolidării naționale* nu s'ar fi făcut la armată nimic din 1867 încóce. Cu ocazia inrolărilor, cetățenii ungarî sunt clasați la regimentele *maghiare* (vré să ăică din Ungaria); se pune tèmeiú pe aceea, ca ofițerii maghiari să fiă împărțiți la trupe maghiare; limba maghiară a statului se aplică în corespondența cu autoritățile; la esamenele de ofițeri se concede folosirea limbei maghiare și nu se mai întéplă *ceea ce a fost până acum, ca limba „națiunii maghiare” să fiă înșirată între limbile de naționalitate*. La reorganizarea statului major încă s'a făcut destul *intereselor maghiarime*.

Au mai vorbit *Rakovszky*, *Horanszky*, *Hollo* și generalul de diviziă *Jekelfalussy* în numele ministrului de rǎsboiú. El respinse acusa lui Ugron, că Maghiarii își năta limba maternă în școlile de cadeți. Declară, că nimeni nu-i persecutat în armată pentru convingerile lui politice. Poziția fie-cărui ofițer este ca stăncă de tare, decât și implinesce datoria. Că ofițeri de rang superior maghiari sunt puținî, nu ministru de rǎsboiú e de vină. În ce privește *cestiunea duelului* în armată spune, că ofițerii pot să se dueleze între ei, decât vréu, pot să și refuze duelul, însă cei-ce l' refuză, să pórte consecențele. În afaceri de onóre fie-care are libertatea gândirii. Nimeni nu șilesc pe ofițer să se dueleză, ér decât refuză duelul, atunci să sufere și urmările (Măscare).

În ședința de după amiađi a vorbit Ugron la cestiunea învățării limbii maghiare, care — ăice — nu se propune suficient în școlile de cadeți. În școlile aceste se învață mai multe limbi, limba maghiară însă nu se propune în școlile militare din Austria cu tote că ofițerii eșiți din acele școli, sunt împărțiți și la trupe din Ungaria.

Jekelfalussy răspunde, că ofițerii acestia trebuie să învețe și limba maghiară în anumit restimp.

În ședința de séra vorbesé *Papp Geza* și Ugron la creditul bosniac. Acesta din urmă ăise, că Bosnia a fost odată a Ungariei, ea nici-odată nu pôte să aparțină Austriei. Dacă Sultanul va renunța odată la posedarea Bosniei, ea numai a Ungariei pôte fi.

Ministru comun de finanțe *Kállay* răspunde, că Bosnia nu pôte fi guvernată nici în spirit maghiar, nici în spirit austriac, ci numai în spirit *monarhic*, respective în spirit, care corǎspunde poziției de față a monarchiei. N'ar fi corect să se introducă în administrația acestor provincii spirit maghiar, séu austriac.

În delegațiunea austriacă s'a desbătut *budgetul provinciilor ocupate*.

Primul vorbitor *Iro* cere, ca Bosnia și Herțegovina să nu fiă considerate de părți ale monarchiei, ci să se încorporeze la Ungaria.

Pommer protestéză contra acestei pretențiuni, căci decât s'ar urma întocmai, s'ar pôte întéplă, ca în Ungaria să se desvólte o *hegemoniă slavă în loc de hegemonia ungară*.

Ministru comun de finanțe *Kállay* luând cuvântul, ține un discurs mai lung. Combate părerea, că în Bosnia s'ar maghiarisa și că ar fi favorizat interesele maghiare în afacerea căilor ferate bosniace. Nu sunt omul — ăise — care să presente lucrurile în colorî trandafirii. Multe lucruri ne lipsesc, dér lipsește mai ales monarchiei interesul trebuincios față de țera acesta. Provinciile acestea nu sunt austriace, nici ungaré, ci aparțin sferei de interese ale monarchiei, și cred, că orî-ce s'ar întéplă mai târziu cu ele, vor servi numai spre folosul monarchiei și a înălțării puterii și rangului ei.

Din *Cohalm* se șerie lui „*Sieb. d. Tagbl.*”, că comitetul săsesc de acolo a candidat pe deputatul *Francois Pildner* atât ca deputat la Universitatea săsescă din Sibiu, cât și ca deputat pentru viitoră dietă. Tot-odată s'a decis — și acesta este caracteristic — ca *Pildner*, ca deputat dietal să facă parte și în viitor din partida guvernului pe baza programului popular săsesc. Va să ăică, politică populară săsescă cu marca guvernamentală ungaréscă. Isbânda trebuie să urmeze — numai nu întrebați cum și pentru cine.

Sarafoff — recunóce. „*Egyetértés*” primese dela corespondentul său din Sofia informațiunii interesante cu privire la instrucțiunea în afacerea *Mihăileanu* și *Fitowski*. Spune, că condamnării bulgari au făcut descoperiri senzaționale despre banditismul lui *Sarafoff* și soți. Ei au mărturisit fără nici o rezervă, că *Sarafoff* a dat instrucțiuni Bulgarilor din București în ce chip să asasineze pe Regele Carol. S'a dovedit în urmă, că scrisórea, care se referea la acest plan infernal, a scris'o însuși *Sarafoff*. Mărturisirile acestea au fost comunicate în Sofia lui *Sarafoff*, căruia i s'a arătat scrisórea din cestiune. La vederea ei, *Sarafoff* s'a făcut palid ca mórtea și a cerut timp de cugetare, ca se pótă mărturisii „cinstit”. El recunóce în urmă, că cele mai multe acuze ridicate în contra-i se baséză pe adevér, dér s'a scuizat cu aceea, că prin faptele lui a voit să servescă interesele mari naționale. Mărturisirile lui *Sarafoff* au provocat o mare panică în cercurile din Sofia. *Sarafoff* acuză pe principele *Ferdinand*, că el și guvernul au jucat un joc urit cu comitetul macedoneu.

Italienii la manevrele germane. Nu e nimic surprinđor, decât Italienii reprezentați prin căpeteniile armatei iau parte la manevrele germane. Acesta s'a mai întéplă, căci dóră Italia e aliată cu Germania. Cu toate acestea se anunță ca un eveniment fórte îmbucurător, că ducele de Aosta și contele de Turin au primit invitația, ce le au făcut'o împératul *Wilhelm*, de a asista la marile manevre, și adevér cel dintăiú la cele din *Darzig*, ér cel din urmă la manevrele cavaleriei din Germania de mijloc. Importanța, ce se dá lucrului e cel mai vedit semn, că faimele despre răcirea Italiei de tripla alianță n'au fost luate din vânt.

SCIRILE DILEI.

— 30 Maiú v.

Contele *Iuliu Andrassy* despre șovinism. Dilele acestea a apărut o carte intitulată: „*Causele existenței statului ungar și a libertății constituționale*”, carte scrisă de *Iuliu Andrassy* fost ministru a *latere*, fiul rǎposatului ministru de esterne. Într'un pasagiú autorul vorbesce și despre sentimentul național și șovinism: „Situatiunea noastră strimtorată a dat nascere uneia din cele mai prețioșe virtuți ale rasei noastre maghiare: simțul puternic național. Acestuia îi mulțămim păstrarea unității noastre, pe când alte popóre s'au desbinat; avem

să-i mulțămim, că am putut ține piept cu factorii mai puternici, decât suntem noi... Și în viitor ne vom pôte susține numai, decât vom păstra puternical nostru simț național, și decât fără a suferi în intensitatea sa, vom sci să punem acest sentiment în concordanță cu ideia mai umană, cu spiritul european al lumii moderne, și decât pe lângă iubirea caldă și nestrămutată pentru propria noastră rasă, vom sci să ne ținem liberi de ura contra altor rasse. Cu consciința solidarității noastre, ce a creat'o situația noastră periculoasă, a fost norocul nostru cel mai mare în trecut. Aoestá se ne ferescă și în viitor de șovinismul nebun, care nu înșemná putere, nu înșemná acea liniștită consciință de sine, care singură pôte să fiă spre folos ómenilor și națiunilor, ci este îngâmfaarea sécă, ce face slab și ridicol atât pe om, cât și națiunile, îi împiedecă în cunóscerea propriilor lor greșeli și-i seduce la întreprinderi cutezate, deóre-ce ea produce o închipuire esagerată asupra propriei puteri și tării. Șovinismul nu deșteptă simpatii, deóre-ce pôte numai vătéma; nici nu aduce stimă, deóre-ce ca orî-ce faufaronadă, merită a fi luat numai în ris.”

Camera advocațială din Clușiú a primit în lista sa pe d-l avocat *Dr. Amos Fráncu* cu sediul în Clușiú.

Luptă între lucrători și gendarmii. Soirea, ce am adus'o ieri despre turburarea întéplă în Reșița montană, o întregim ađi, dând următóarele amănunte: Lunî lucrătorii nemulțămii au hotărít să continue greva. Vre-o 50 dintre ei însă au voit să-î începă éráy lucrarea lor obicnuită, lăpédându-se de greviști. Ei au fost împiedecați de a merge la lucru de către acestia și mai ales de către femei. Când gendarmii au intervenit, greviștii i-au atacat cu pietrii, gendarmii au dat mai multe focuri, rāind mulți lucrători. Gendarmii s'a folosit și încă cu prisoși de baionetă și se ăice, că și dintre ei ar fi mai mulți răniți. S'a telegrafat la Timișóra după miliția și au sosit două compăunii cu tren separat. Si în minele dela Ianina 500 de lucrători au anunțat direcțiunii, că intră în grevă. Intre postulatele lor este mai ales acela de a li-se reduce timpul de muncă dela 12 la 10 óre pe ăi.

Mórte inaintea altarului. Un cas rar s'a întéplă erî în comuna *Baraolt*, aprópe de Brașov. Anume, fostul colonel al regimentului de honveđi Nr. 24 din loc *Francois Heim*, s'a dus în numita comună pentru a-și serba în biserica de acolo cununia. În timpul cununii un atac de inimă i a stins la moment v.ăța inaintea altarului. Cutrenul accelerat de ieri după amiađi au piecat la *Baraolt* doi locotenenți dela honveđi din Brașov pentru a lua măsurile de lipsă cu privire la înmorméntarea colonelului.

Căsétoria principelui *Ferdinand*. S'a vorbit în mai multe rânduri, că principele *Ferdinand* al Bulgariei, umblă să se căsétorească a doua órá. Odată se vorbia, că caută o archiducesă austriacă, s'a ăis apoi, că ar voi să cǎră mǎna unei prințese germane. Nici una, nici alta. Acum însă se dá ca pozitivă soirea, că *Ferdinand* va lua în căsétoria o prințesă din Balcani, pe *Xenia* fiica principelui de Muntenegru, sora reginei *Elena* a Italiei. Cununia lor va fi în curénd. Principele a implinit în Februarie 40 ani, ér prințesa *Xenia* a implinit în Aprilie 20 ani.

Serbarea lui *Marion*. Foile din București aduc următórea înucunoscintiune: Sămbătă, 2 Iunie v., va avé loc în grădina Rășca o mare reprezentațiune extraordinară dată în dragostea și onórea hazliului șitalentului nostru confrate *Marion*, dela „*Universul*”. Intreg programul este alcătuit numai din scrierile popularului provestitor al *Văței de Mahala* și autorului plin de vervă al *Cărții Sécurelor*. La această serbare își vor da concursul lor cei mai talentați ai noștri artiști, între cari cităm pe d-na L. Brezeanu, *Giurgea*, d-rele Șeinescu, *Eleonora Marinescu*, d-nii *Hagișcu*, *Brezeanu*, *Licú*, *Toneanu*, *Băjenaru*, *Aurel Eliad*, *Grigoriu*, *Achile*, etc. Programul îl vom publica în

tr'unul din numerele viitoare. Amintim de-o-camdată, că cu această ocazie se va reprezenta și o prea frumoasă lucrare teatrală a confratelui nostru, anume: „*Taman la Pont*“, *apropont de maala în 2 akhuri, de Marion*, cum o intitulează autorul. — *Taman la pont*, o „dandanea ce se petrece în Tîrchilești, în casa lui Nea Ilie Zăbavă“, tip ce va fi creat de I. Brezeanu, va fi menită, de altfel, a trăi mai mult decât o singură seară de reprezentație extra-ordinară.

Leagănele princesei Italiei. Mica princesă a Italiei, *Iolanda Margherita*, abia e de câte-va zile și deja a și învrăjbit capitalele a două țări: *Roma* și *Cetinje*. Orașul *Roma* adevărat a dăruit micii prințese un leagăn foarte frumos și artistic lucrat; asemenea au făcut și cetățenii capitalei *Munte-negrului*. Regina *Elena*, care se știe, că e fiica principelui *Nichita* și dela cununia ei a petrecut mult timp în *Cetinje*, își iubese foarte mult orașul natal. Când principesa *Milena* a călătorit la fiica sa înainte de a fi născut, *Munte-negrenii* au rugat-o să ia cu sine la *Roma* leagănul dăruit micii princesei, ceea ce s'a și întâmplat. După născerea princesei *Iolanda*, ea fu pusă îndată în leagănul dela *Cetinje*. Așa-dăr cei din *Roma* au fost învinși și numai atunci vor fi revanșați, când se va naște moștenitorul de tron. — Din *Roma* se anunță, că Regina *Elena* se simte atât de bine, încât după părerea profesorului *Morisani*, va pute lua parte la botezul micii princesei ce se va face în 15 l. c. Regele din incidentul născerii fiicei sale a înființat un fond de 200,000 lire cu scop de a se ridica un spital pentru copiii tuberuloși. Regina a hotărât, să se dea tuturor copiilor născuți în ziua aceea în *Roma* și *Neapol* câte 100 lire la fiă care și albiturile de lipsă. După cum se anunță, în numitele două orașe s'au născut într'o zi cu mica prințesă 235 copii, și anume în *Roma* 65, ér în *Neapol* 170. Este interesant, că în *Neapol* de obicei se născu câte 90 copii, în ziua amintită înse numărul născerilor s'a duplicat aproape. Părea hă regală și va petrece vara acesta în castelul dela *Racconigi*, în care de mai mulți ani n'a locuit nimeni. Țarul într'o epistolă a gratulat Regelui Italiei și cu acesta ocaziune a invitat din nou la sine părechea regală italiană. Din *Veneția* se anunță, că vaporul „*Nilo*“ a sosit zilele acestea la *Cattaro*, ca să transporte pe membrii familiei princiare *munte-negrene* la *Bari* și de aci apoi la *Roma* pentru a fi de față la botezul micii princesei italiene.

Starea sanitară în armata comună în anul 1900. La începutul anului 1900 la trupe și în spitale au fost supuși curei medicale cu totul 8940 bolnavi. În decursul anului 198,731 bolnavi au fost supuși curei medicale, dintre cari 98,679 au fost în spitale. Au fost vindecați 172,221, și au murit 862. Dintre aceștia 290 s'au sinucis, ér restul au murit de morțe naturală în urma diferitelor bóle.

O fată furată. În *Buda* a fost furată alături în ziua mare o fată, fiica de 12 ani *Mariska*, a locitorului *Tolbischer* din *Hidegkut*. Aceasta a plecat la oraș o căruță cu un cal înocroată cu ceraze, ducând cu sine și pe fiica sa. El s'a oprit cu căruța pe piața de pome din *Buda*. Având afacere în oraș, el a lăsat calul și trăsura în grijea fetei sale; întorcându-se mai târziu în piață, spre marea lui spaimă, n'a aflat acolo nici pe fiica sa și nici căruța cu calul. Dela vândătorii din piață a aflat, că un om străin a plecat cu căruța. Poliția face cercetări. Fata furată, care nu era desvoltată în raport cu etatea ei, era îmbrăcată în haine țărănești.

Vândătorii de flori din Viena, după cum se știe de acolo, pregătesc o mare demonstrație de stradă contra deputatului *Schneider*, care a făcut în cameră propunerea să se interdică vinderea de flori pe stradă, ceea ce camera a primit. Se mai știe, că ele vor demonstra înaintea locuinței lui *Schneider* și vor apela la grația monarhului pentru a nu aproba proiectul de lege contra lor.

Societatea „Tinerimea Română“.

Aniversarea a XXIV-a, la Ateneu.

Duminea trecută s'a ținut la Ateneul Român aniversarea a XXIV-a a Societății „Tinerimea Română“ din *București*, cu care ocaziune s'au distribuit și premii elevilor și elevelor din toată țera, cari s'au prezentat la concursurile ținute de Societate. Etă cum descrie „*Ap. Naț.*“ decursul acestei frumoase sârbări:

Încă dela orele 12, grupuri grupuri de copii în diferite costume din diferite părți ale țării se îndreptau spre Ateneu. La ora 2 p. m. vestibulul și sala cea mare erau înțesate de lume alăsa din diferite strate sociale.

Era un tablou feeric, ce se înfățișa ochilor: varietatea costumelor dâmnelor și domnișoarelor elegant costumate, coloritul viu al costumelor naționale ale concurenților din diferite județe, vestibulul cu culorile marmoree, sala cu aspectul ei impunător, totul vestia o zi mare de sârbătoare a unei societăți românești, care după 24 ani de muncă a ajuns astăzi să cheme la recompense 272 elevi și eleve ai cursului primar-urban și rural din toată țera și 231 elevi și eleve ai cursului liceal din țera, în total 503 tinere vârstare românești înocărate cu daruri de recompensă pentru distingere la trânta intelectuală deschisă pentru a 18-a oră de societate.

La ora 3 și jumătate p. m., o mișcare se observă în public, fanfara militară înțona imnul regal, Altețele Lor Regale Principale și Prințesa sosesc.

Doză siruri de băieți și fete, toți îmbrăcați național, toți cu buchete mari de flori în mână, primesc la intrare părechea princiară întâmpinată de d-l ministru Haret, de d-l prefect al poliției *București*, de întreg comitetul societății și de membrii activi onorifici și corespondenți.

Lumea multă se îndesă, alergă pe scări și se urcă în sala de sus, sârbarea începe.

Cornul școlii normale și primare a societății pentru învățatura poporului român sub conducerea distinsului maestru d-l N. Bănuțescu cântă câte-va arii naționale, dintre care „*Ardeleanca*“ smulge aplauzele prelungite ale auditorului.

Urmăză un moment de tăcere. D-l N. Dumitrescu, distinsul luptător naționalist, neobostul președinte al societății, sentinela neadormită și neclintită dela postul său pentru desvoltarea „Tinerimei Române“, urcă tribuna și într'o cuvântare caldă, cu o voce clăra espune în mijlocul aplauselor publicului scopul și activitatea societății.

D-sa arată cum această societate născută tocmai atunci când vitezul nostru Rege, bravul Capitan, cum îi dice lumea întrégă, lupta pe câmpul de război pentru neatâr-nar-a țării, cum s'a desvoltat în decurs de 24 ani devenind astăzi o instituțiune recunoscută de stat ca foarte folositoare.

Nebăgată în sémă la fundarea ei tocmai ca izvorul de apă neînsemnat la obirșie curge, se mărește, udă livăde, câmpiile, devine riu mare, tot astfel „Tinerimea Română“ devenită astăzi mare, compusă din ingineri, arhitecți, profesori, militari, medici etc. și a întins activitatea ei asupra desvoltării culturale, asupra lucrului manual în toată țera.

Espune mijlocele de luptă: 1) prin conferințele deschise cu d. Gr. Tocilescu, distinsul nostru istoric naționalist, și închise cu cuvântarea dulce plină de sentiment și de învățatură a d-lui *Barbu Dalavrancea*; 2) Prin revista societății, revistă care, condusă de pana măiastră a d-lui *Grigore Tocilescu*, ocupă astăzi un loc de frunte între revistele noastre; 3) Prin concursuri ce de 18 ani societatea le ține anual, între elevii cursului primar urban și rural și acei ai cursului liceal.

Concursurile au adunat la *București* mii și mii de concurenți din toate unghiurile țării, stabilind o vădită emulațiune în tineretul studios și preparând nouele generațiuni mai potrivite cu timpul și împrejurările în care ne aflăm, îndrumând pe cei buni pentru carte la carte, ér pe cei buni pentru negustoria și pentru meseria la aceste ramuri.

D-sa încheie aducând mulțumiri d-lui *Spiru Haret* ministrul cultelor și instrucțiunii publice pentru prețiosul concurs, ce tot-déna a dat societății, d-lui ministru al domeniilor, d-lui primar al capitalei, ilustrului naționalist și susținător al poporului d-l *Ioan Kalinderu*, care ca și în anii trecuți a oferit și anul acesta bani a se da la premianți, instituindu-se astfel premiul „*Kalinderu*“, și în fine d-lui director al creditului fonciar urban.

Strigând: Trăiască Regele și Regina,

Principele și principesa cu augustii lor fiți, „Tinerimea Română“ și scumpa noastră țera — d-l Dumitrescu scoboră tribuna în mijlocul aplauselor întregului auditor.

Importanțului discurs al d-lui N. Dumitrescu răspunde d-l ministru Haret.

Cu o vie emoțiune d-l ministru Haret espimă mulțumirea sa, că pôte lua parte la această sârbare, care se face în luna *Maiu*, luna primăverii, luna florilor, luna în care s'au făcut cele mai mari acte naționale, lună deci sârbătorită de întrégă țera.

Ministrul arată importanța concursurilor societății nu numai din punctul de vedere cultural, dăr și național, căci adună la un loc copii din toată țera, ei se ved, fac cunosciță, viu în capitală și duc la căminurile lor impresiunile, ce le-au avut. Aduce omagii activității societății și încheie urând societății viață îndelungată.

Aplauze prelungite au acoperit colda cuvântare a d-lui ministru.

După d. ministru Haret se sue la tribună d. *Ionescu*, fost revisor școlar al jud. *Muscel* și actual institutor în *C. Lung* D-sa într'o cuvântare plină de sentiment felicită societatea pentru sacrificiile, ce le face și îndemnă tineretul la muncă. Cuvântarea d-sale a fost viu aplaudată.

Se dă apoi cetire telegramelor de felicitare.

Încep recitări în care s'a distins elevul *Niță Dumitru* din clasa I din comuna *Bălteni Cocioi (Ilfov)* de pe domeniul coronei.

Frumoasă impresiune au făcut și copilașii din școala d-nei *Luisa Neamțu*, executând jocul „*Meseriașii români*“, în care au reprezentat diferite meserii.

Acum începe distribuția premiilor de d-l ministru Haret.

Era o frumoșeță să vești fețele vesele ale copiilor, cari se înghesuiau la luarea premiilor, bucuria părinților și entuziasmul publicului.

Acastă distribuție a ținut până la orele 5 p. m., când sârbarea s'a sfârșit prin înțonarea marșului „*Deșteptă-te Române*“, și lumea s'a împrăsciat ducând impresiunile cele mai frumoșe.

Războiul din Africa sudică.

Speranțe de pace.

Scirile mai nouă dau să se înțelegă, că *Anglia* e în ajun de a încheia pace cu *Burii*.

Am semnalat deja eri, că — după informațiunile unei foi din *Londra* — *Kitchener* și *Botha* au încheiat o pace provizorie în *Standerthon*, ale cărei condiții însă se tănușo. Se crede, că petrecerea dâmnii *Botha* în *Londra* stă în legătură cu tratările dintre *Kitchener* și *Botha*. Dâmnă *Botha* a fost primită Sâmbătă de ministru coloniilor *Chamberlain*, cu care a conferit timp de 2 ore. Dâmnă *Botha* s'a dus apoi la lord *Roberts* și la ministru de război, cu cari a conferit de asemenea.

Intr'aceea agenția transvaaliană din *Bruzella* declară de neîndoios, că dâmnă *Botha* aduce dela bărbatul său un avis extraordinar de important pentru președintele *Kruger*, avis, care ar cuprinde propunerile de pace făcute de *Kitchener*.

Nu se pôte da deplin creșământ acestor sciri. Fapt însă este, că *Englesii* s'au săturat de război și ar voi mai bine o pace onorabilă, decât continuarea zadarnică a vârsărilor de sânge.

Produse ore-care senzația în cercurile politice și scirea, ce o aduce o fôie din *Berlin*, că adevă guvernul italian, frances și rusesc au făcut — la dorința regelui *Eduard* — pași de intervenție pentru încheierea războiului. Scirea acesta nu s'a confirmat încă din nici o parte.

În *Londra* a făcut penibilă impresia o telegramă a lui *Kitchener*, care la întrebarea oficiului de război răspunde, că nimic nu este adevărat din scirea agenției „*Renter*“, că colonelul *Wilson* ar fi surprins și bătut trupa lui *Beyer* lângă *Warmbath*.

SCIRI ULTIME.

Viena, 11 Iunie. „*Wimer Zeitung*“ publică o patentă împărătescă, prin care se convôcă dietele provinciale.

Viena, 11 Iunie. Majestatea Sa împăratul a invitat pe ministru pre-

ședinte *Koerber* să călătorască la *Praga* cu trenul *Curții* și să mērgă la „*Hrad-jin*“. Miniștrii *Hartel* și *Rezek* sosesc mâne dimineță în *Praga*.

Praga, 11 Iunie. Decorarea orașului a progresat de ieri foarte mult. Împăratului i-se pregătesce o splendidă primire.

Sofia, 11 Iunie. Se vorbește, că logodna principelui *Ferdinand* cu principesa *Xenia* se va face în *Petersburg*.

Londra, 11 Iunie. Din *Durban* i-se anunță lui „*Standard*“, că între conducătorii *Buri* și *Kitchener* se urmēză tratări importante. *Kitchener* a făcut posibil consulului olandes din *Durban*, să trateze cu generalul *Blud* și cu secretarul privat al lui *Botha*, *Dewett*. Li-s'a pus la dispoziția și sîrma telegrafică, ca să pôte comunica liber cu președintele. Conducătorii *Burilor* se află în *Standerton* și așteptă acolo pe *Kruger*.

DIVERSE.

Cum se făcea schimbul de note diplomatice pe vremile vechi. Când *Alexandru-cel-Mare* pornise cu ôstea sa în potriua lui *Dariu*, regele *Perșilor*, s'a înțenit în *Asia-mică* cu solii lui *Dariu*, cari i-au predat o scrisore, o minge, o legătură de nule și o bucată de aur. Scrisorea avea următorul cuprins: „*Dariu* regele regilor, rudă a zeilor, ba zău și el însuși: îți poruncesc ție *Alexandre*, ca slugii mele, ca numai decât să te întorci înapoi cu ôstea ta la poporele tale, la sclavii mei. Îți trimit ție un mănunchiu de nulele, o minge și o bucată de aur.

„*Nulelele* te fac ateut, că tu ești încă numai un copil miserabil, al căru loc e încă în brațele mamei sale; mingea ție-o trimit, pentru-ca să te joci cu camarazi ției de joc, ér aurul, pentru-ca la reintorcerea acasă tu și ôstea ta să nu pariți de fôme. Dacă nu te supui poruncii mele atunci am să te bat nu ca pe un copil, ci ca pe un răsăritor și te voi răstigni și pe cruce“.

A treia zi *Alexandru-cel-Mare* a răspuns superbului domnitor al *Perșilor* prin următor a notă: „*Regele Alexandru* trimite salutările sale regelui *Dariu*. O fi nostim lucru, decât tu, *Dariu*, regele regilor, ba chiar rege divin, în scurtă vreme vei deveni sclavul copilului numit *Alexandru*, fiind-că eu în contra ta mă duc cu ôstea mea, nu ca în contra unui zeu, ci ca în contra unui spulberat om de rând. A fost o procedere foarte ușuratică din partea ta, că mi-ai trimis probă din aurul țeu, fiind-că asta atât de mult mi-a plăcut, încât acum noi și mai vitejosec ne vom lupta, ca să luăm din el cât se pôte de mult. Dacă te înving eu, devin om celebru, fiind-că înving și subjug atunci pe divinul *Dariu* însuși; decât tu mă învingi, pentru tine n'o să fiă mare gloriă, căci ai învinge numai pe un copil. Darurile tale eu le privesc ca un semn bun, de-orece cu nulelele voii bate poporul țeu barbar, ér din minge așa'mi esplic, că eu voi subjug lumea întrégă“.

La câte-va luni după asta, cum se știe din istorie, marele erou al *Macedoniei* a învins și subjugat cu desăvîrșire pe *Dariu* al *Persiei*, ér pe muma, pe soția și pe fiica lui le-a luat prizoniere, ajungând stăpân peste o țera mare și bozată și peste o pradă imensă.

Cel mai scump corp. Dintre corpurile simple cel mai scump nu este nici aurul, nici platina, nici diamantul, ci un gaz, heliul, element descoperit mai întâi în *Sôre* prin analiza spectrală și mai apoi pe pământ în nise minerale rare. Multă vreme nu s'a putut avea destul heliu pentru a-l cerceta bine. În timpul din urmă însă s'a făcut și asta. *Dewar*, cunoscutul învățat engles, a reușit să facă lăchit și acest gaz și prin evaporarea heliului lichid a făcut friful cel mai mare la care s'a ajuns până acuma: 260 de grade sub z-ro, pe când prin evaporarea hidrogenului se ajunsese la 240. Metrul cub de heliu gezos costă 125,000 de lei.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,
se pot procura următoarele cărți:**

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge, pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandație.)

Scrieri literare pentru popor.

„*Considerațiuni istorice asupra asociațiunii popoarelor* și aplicațiunea lor la națiunea noastră“ de Ioan Clinciu profesor în Bucuresci. Prețul 2 cor. (+ 10 b. prt.)

Tyranii, schiță istorică, de I. P. Rețeganul. Prețul 1 cor. (+10 b. p.)

Dilele lui Mesia (Ben Hur) de renumitul scriitor Lewis Wallace. Tomul I costă cor. 1.50 Tom. II cor. 1.40 (+ 30 b. porto de fiă care.

Istoria lumii, tălmăciată de preotul Constantin Morariu din cartea nemțescă a D-rului Th. B. Welter. Partea I și II, fiă-care parte cu câte 1 cor. (cu porto 1 cor. 10 b.)

„*Carte de cântece* pentru tinerimea școlară adunate și aranjate de Ioan Dariu“. A apărut numai acum și conține: hore, marșuri școlastice și eroice, elegii, imnuri, cântece religioase și alte multe soiuri alese din cele mai frumoase și de cei mai vestiți poeți ai noștri. Costă 50 b. (plus 9 b. p.)

Taina norocului seu Povestea satului Nemerniceni de Tache Brânduș. Acastă

carte e foarte potrivită pentru poporul nostru și costă 1 cor. (+10 b. p.)

Balade populare de A. Corcea, cor. 1.60 (+ 10 b. p.)

Banca de școlă de I. Dariu, 30 b. (plus 10 b. p.)

Disciplina în serviciul educațiunii de I. Dariu, 40 b. (plus porto 10 b.)

Idealul învățătorului român de I. Dariu, 40 b. (plus porto 10 b.)

Tragedia Calvarului de abat, Henry Bolo traducere în românește de membrii soc. de lect. „Inocențiu M. Clain“ din (Blașiu. Prețul 2 cor. pentru România 3 lei plus 20 b. porto).

Lilice dela Pind, poezii macedonene-originale și daco-române de P. Vulcan, cor. 2 (pl. porto 10 b.)

Cartea Săténului, romanele de Em. Părăeanu cor. 1 (pl. 5 b. por.)

„*In veltore*“ romanele și impresii de Vlăduță, cor. 1.25 (porto 10 b.)

„*Amicul tinerimei*“, Anul I. fôie de cunoștințe folositoare de prof. I. Moșil, legat în păreți tară costă 5 cor. (por. 20 b.)

Descrierea corpului omenesc și regule igienice pentru școlile primare de prof. I. Moșil 50 b. (por. 5 b.)

Higiena de prof. Moșil, cor. 2 (por. 10 b.)

Dietetica populară, scrisă cu deosebită considerațiune la modul de vețuire a țeranului român, de Simeon Stoica, medic

pensionat. Conține vre-o 25 figuri în text. Se vinde acum în loc de 80 cr. cu 50 cr. (+ 5 cr. porto)

Umbre și lumini poezii de Em. Părăeanu, cor. 2.50 (porto 20 b.)

Cugete și considerațiuni din experiența vieții lui Argirobarb. Conține 170 de sfaturi înțelepte, scoase din pățania vieții. Prețul 10 cr. (cu posta 12 cr.)

Logodnica contelui Stuart, povestire din viața Românilor bihoreni, de L. Rudow-Suciu. 148 pag. 8°. Prețul. 50 cr. (cu porto 55 cr.)

Povestea despre prințul Ahmed al Kamel seu Pribeagul îndrăgostit. Tradusă de Dr. T. Prețul 30 cr. (+ 3 cr. prt.)

Toaste pentru tot felul de persoane și ocașuni, de Tit. V. Gheaja, spiritual la

inst. de corecțiune din Gherla. Pr. 20 cr. (cu posta 22 cr.)

Buchetul, culegere de cântări bătrânesce și naționale de I. Pop Rețeganu. Prețul 25 cr. (cu porto 28 cr.)

Risete și zimbete, de T. V. Gheaja, cu 254 de anecdote, păcălituri și povestiri glumețe. Prețul 30 cr. (cu posta 35 cr.)

125 chiuțuri de cărți strigă feciorii în joc, de I. P. Rețeganul. Pr. 12 cr. cu porto 15 cr.

Noapți de érnă romanele pentru popor, de George Simu. Conține romanele cu tendințe morale. Form. 4° 250 pag. Prețul 60 cr. cu posta 65 cr.)

Opșaguri, cât cioplite, cât pilite și la lume împărțite, de I. P. Rețeganul. Vre-o 60 de poezii glumețe. Pr. 40 cr. (+ p. 5 cr.)

Avis! Am onóre a aduce la cunoștința onor. public, că

au sosit mărfuri nouă pentru sezonul de vară în
SALONUL DE CUPÓNE (Restelsalon)

din Strada neárá nr. 35, (Brașov)

și anume: Cretóne, Zeyfire, Batist, Stofe de lánă fină, cu prețuri foarte ieftine. Asemenea un asortiment frumos în 157 (!—3)

CONFECȚIUNI DE DAME.

De o cercetare numărósă se rogă Iulius Reschner.

Penultima săptămână

**Tragera neamánat
se face
la 25 Iunie 1901.**

Câștigul principal

30,000 Coróne

**Losuri CONCORDIA
à 1 Corónă.**

Recomandă:
Samuel Klein, Friedrich Reisser,
Heinrich Zinz
Brașov.

Cursul la bursa din Viena.

Din 11 Iunie n. 1901.

Renta ung. de aur 4%	118.15
Renta de coróne ung. 4%	92.95
Impr. cáil. fer. ung. în aur 4 1/2%	120.75
Impr. cáil. fer. ung. în argint. 4 1/2%	100.40
Oblig. cáil. fer. ung. de ost I. emis.	119.50
Bonuri rurale ungare 4%	92.10
Bonuri rurale croate-slavone	93.60
Impr. ung. cu premii	174.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	144.—
Renta de argint austr.	98.60
Renta de hârtie austr.	98.25
Renta de aur austr.	118.15
Losuri din 1860.	140.—
Acții de-ale Bânței austro-ungară	16.70
Acții de-ale Bânței ung. de credit.	680.—
Acții de-ale Bânței austr. de credit.	677.25
Napoleoniori.	19.08
Mărci imperiale germane	117.47 1/2
London vista.	240.20
Paris vista	95.25
Rente de coróne austr. 4%	96.05
Note italiene	90.60

Cursul pieței Brașov.

Din 12 Iunie. 1901.

Bancnota rom. Cump.	18.80	Vënd.	18.84
Argint român. Cump.	18.30	Vënd.	18.34
Napoleoniori. Cump.	19.—	Vënd.	19.08
Galbeni Cump.	11.30	Vënd.	11.40
Ruble Rusesce Cump.	127.—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcesce Cump.	21.50	Vënd.	21.60
Saris. fonc. Albina 5%	200.—	Vënd.	202.—

„Gzeta Transilvaniei“
cu numărul à 10 fil. se vinde
la Eremias Nepoții.

Nr. 8677—1901.

Concurs.

În puterea ordinului emanat de la d-l viceprefect cu data Maii a. c. Nr. 2226/8—1900 se deschide prin acésta concurs pentru ocuparea definitivă a posturilor al 2-lea și al 3-lea de oficiali la contabilitatea orașenescă, cari posturi până acum au fost ocupate numai în mod provisoriu.

Aspiranții competitori au se dovedescă, că în afaceri de socoteli sunt deplin versați și că cunosc limba maghiară, germană și română.

Rugările timbrate după lege sunt a se substeroe la subscrisul magistrat până la 20 Iunie a. c. la 12 ore antemediane.

Léfa anuală pentru postul de al 2-lea oficial de contabilitate este 1400 coróne și 300 coróne bani de cartel, ér pentru al 3-lea loc de oficial de contabilitate de 1200 coróne și 300 coróne bani de cartel; afară de acestea se asigurază respectivilor adausele quinquenale după cum acelea sunt provédute în statutul de organizațiune orașenesc.

Cu améndoué aceste posturi de oficiant este împreunat obligământul de a se depune o cautiune, care se echivaleze léfa anuală, în bani gata, în hârtii de valóre seu într'o hypotécă, care oferese siguranță populară.

Brașov, 1 Iunie 1901.

2—3.(172)

Magistratul orașenesc.

ABONAMENTE

LA

„Gazeta Transilvaniei.“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:		Pentru România și străinătate:	
Pe trei luni ..	6 cor.	Pe trei luni ...	10 fr.
Pe șese luni ..	12 „	Pe șese luni ...	20 „
Pe un an	24 „	Pe un an	40 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:		Pentru România și străinătate:	
Pe an	4 cor.	Pe an	8 fr.
Pe șese luni .	2 „	Pe șese luni .	4 „
Pe trei luni .	1 „	Pe trei luni .	2 „

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin
— mandate postale. —

Domnii cari se vor abona din nou, se binevoescă a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

**Administrațiunea
„GAZETEI TRANSILVANIEI.“**